

EKİM '22

MÜTEHAYYİL

Sayı
1

Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi
Aylık Edebiyat Sanat ve Bilim Dergisi

Öykü: Perde-i Zulmet
Zeynep GÜRKAN

Alice Harikalar Diyarında Kitap ve Film
Yorumu
Meriç BİLEN

Öykü: Papatya Tacı
Nihan LOKMAN

**Kara Deliklerde Bilgi
Kaybolur mu?**
Meriç BİLEN

Ayın Sanatçısı: Attila İlhan
Ada PEKŞEN

**Akademik:
Feynman Tekniği
ile Öğrenmeyi
Öğrenmek**
Medine GÜVEN

Sizden Gelenler: Chara
Aysema POLAT

EKİBİMİZ

Editör

Medine GÜVEN

Yazarlar

Zeynep GÜRKAN

Nihan LOKMAN

Meriç BİLEN

Nihan LOKMAN

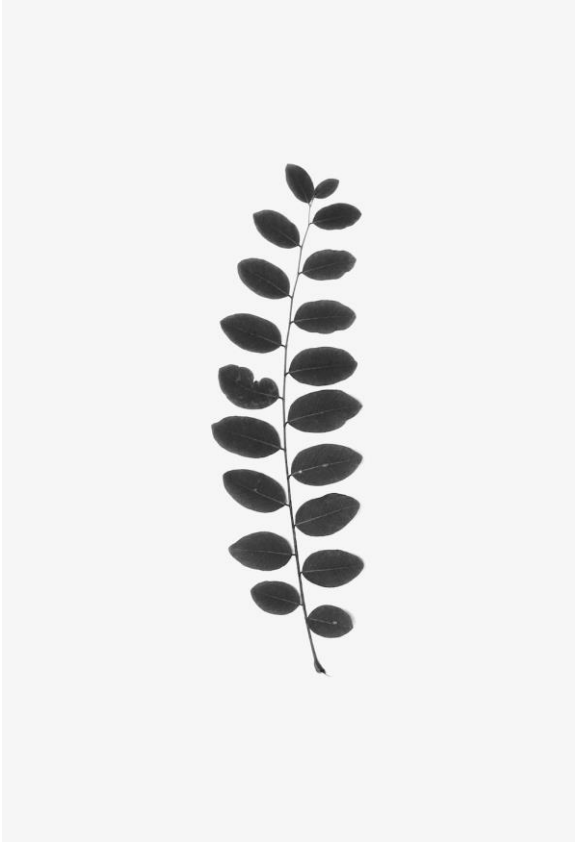
Sorumlu Öğretmen

Pınar ÖĞÜT

İçindekiler

Editörden.....	3
Öykü: Perde-i Zulmet.....	4
Öykü: Papatya Tacı.....	5
Akademik: Feynman Tekniği ile Öğrenmeyi Öğrenmek.....	6
Ayın Sanatçısı: Attila İLHAN.....	7
Alice Harikalar Diyarında Kitap ve Film Yorumu.....	8
Sizden Gelenler: Chara.....	10
Bilim: Kara Deliklerde Bilgi Kaybolur mu?.....	12
Dergi Ekibi.....	13

Medine GÜVEN

Herkeselam!

Mütehayyil Dergi ekibi olarak ilk sayımızı çıkardık ve bunun için çok heyecanlıyız. Peki bu sayımızda neler var? Hadi kısaca göz atalım.

Öykü bölümünde yazarlarımızdan Zeynep Gürkan'ın *'Perde-i Zulmet'* isimli öyküsü ve yine yazarlarımızdan Nihan Lokman'ın *'Papatya Tacı'* isimli öyküsü sizlere sunulmakta.

Akademik Gelişim bölümünde yazarlarımızdan Medine Güven'in *'Feynman Tekniği ile Öğrenmeyi Öğrenmek'* adlı bilgilendirici yazısı sizlere sunulmakta.

Ayın Sanatçısı bölümünde Attila İlhan'ın sevilen şiirlerinden birine yer veriyor ve yazılış hikayesini inceliyoruz.

Sanat bölümünde yazarlarımızdan Meriç Bilen'in *'Başka Bir Rüya Mı Yoksa Bir Devam Hikayesi Mi?: Alice Harikalar Diyarında Kitap ve Film Yorumu'* adlı yazısı ile eğlenceli bir yolculuğa çıkıyoruz.

Bilim bölümünde yazarlarımızdan Meriç Bilen'in *'Kara Deliklerde Bilgi Kaybolur mu?'* isimli meraklandırıcı ve bilgilendirici yazısı bizleri aydınlatıyor.

Sizden Gelenler bölümünde ise öğrencilerimizden Aysema Polat'ın *'Chara'* adlı dikkat çekici öyküsü yer alıyor.

Ayrıca Spotify'da yayınlayacağımız podcastlerimiz çok yakında sizlerle olacak.

Beğenmenizi umar ve iyi okumalar dilerim.

Sevgiyle kalın!

PERDE-İ ZULMET

Zeynep GÜRKAN

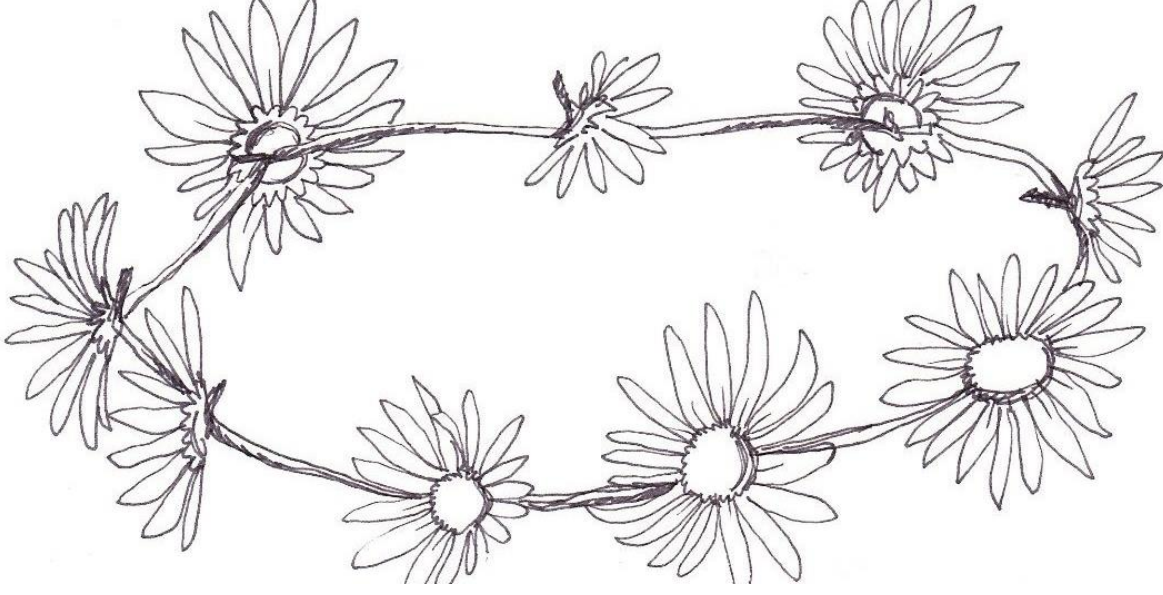
Ne yapayım böyle hayatı? Bu hayatı isteyip istemediğimizi sordun mu bize? Bıktım bu sefil hayattan.” Bu cümleyi kurduğumda on dokuz yaşında, daha hayatın sillesini yememiş, pisliğiyle, acizliğiyle tanışmamıştım. Babama karşı ilk başkaldırımdı. Uzun zaman sonra anlayacaktım babamın binbir türlü zorluklarla hayata karşı yıkılmadan durduğunu. Benim başaramadığım her şeyi ustalıkla yaptığını...

Şu an karşıdan biri geçse, benim hakkımda söyleyeceği tek kelime vardır: Acizlik. Üstümde gri bir parka, İstanbul’un bütün çamurunu yüklenmiş bir çift postal, birbirine girmiş sakallarım ve saçlarım. Ben halimden şikâyet etmiyordum. Çünkü ben acizliğin ta kendisiydim. O an Eminönü ve Karaköy’ü birbirine bağlayan Galata Köprüsü üzerinde yürüyordum. Güneş imkânsız aşkına kavuşmak için yavaş yavaş terk ediyordu gökyüzünü. İnsanlar büyük ümitlerle oltalarını salmışlar, günün siftahını yapmak için bekliyorlardı. Köşede bir simitçi taburesine oturmuş, elinde çayı boğazi izliyordu. Genç aşıklar ise bizim Galata’yı arkalarına almış fotoğraf çekiliyorlardı. Bir an, sadece bir an bir şey oldu. Nefes alamıyordum. Aldığım her nefes ciğerlerime hayat vermeliydi değil mi? Benim etrafım ise kızılçamlarla donatılmış ve tek bir kıvılcım bekliyordu. Nalan insanların içerisinde kanlı canlı duruyordu. Nasıl olurdu bu?

Ben kendi ellerimle koymuştum onu ait olduğu yere. Gönlümü de koymuştum onun olduğu yere. Ayağımı sürüye sürüye ilk adımımı attım. Nalan da iki adımından sonra bana doğru koşmaya başladı. Üstünde onu en son gördüğümdeki lacivert, dizlerinde biten keten elbisesi vardı. Kısa topuklularıyla koşmaya çalışıyordu. Kuzgunu andıran siyah saçlarını bugün yine açık bırakmıştı. O koştukça saçlarına degen rüzgârla münakaşaya girmek istedim. Koştum, koştum. Köprünün tam ortasında buluştuk. “Nalan’ım.” Hayal olmadığına emin olmak istercesine sahiplendim yanaklarını. Bir damla yaş düştü sol gözünden. Ardından niceleri. “Ağlama Nalan’ım. Bak tekrar kavuştuk.” Buruk bir tebessüm doğdu yüzünde. “Gelemem Edip. Sonsuzluğa az kaldı. Buluşmamıza az kaldı.” Ellerimden kurtulmak istercesine bileklerimi tuttu.

“Sadece gözlerime bak.” Dedi. Damlalar birer birer intihar ediyordu kirpiklerinde. İpleri düşüyordu al yanaklarına. Ve ben öylece bomboş bakıyordum. Bu duruma çoktan alışmış bir cellat gibi. Ayrılmak istemezcesine sarıldı. Gözlerimi kapattım. Hayatta tutunmaya çalışan bir fidan kadar ince olan beline sardım kollarımı. Gözlerimi açtığımda kollarım boşlukta. Sağıma, soluma döndüm. Saniyeler öncesinde buradaydı. Çok uzağa gitmiş olamazdı. “Nalan!” telaşla bağırdım. Yanımdan akıp giden insanlar bana deli muamelesi yapıyordu. Nalan’ımı kaybetmişim nasıl bağırılmazdım! Balık tutan adamlardan biri yanındakine, “Her akşamüstü buraya gelir bu adam. Karşısında biri var gibi sarılır, konuşur gider. Biz aldırış etmeyiz ama alışık olmayanlar garipser, korkar.” Diğer adam da onaylar gibi başını salladı. Soluma çevirdim başımı. Küçük bir çocuk annesinin bacaklarına saklanmaya çalışıyordu. İnsanlar beni anlamazdı ama çocuklar anlardı. Çocuğa doğru yürümeye başladım. Çocuğun önünde diz çöktüm. “Nalan’ı gördün mü ufaklık?” annesi olduğunu düşündüğüm kadın sebepsizce bağırılmaya başladı. “Yardım edin! Bu adam deli!” ben deli değildim ki. Sadece soru sormuştum. Neresi delilikti. Tehlikeliydi. İnsanlar tehlikeliydi. Anlamazlar, dinlemezler, yargılarlardı. Arkamı döndüm. Eminönü’ne doğru yürümeye başladım. Yürüdüm. Yürüdüm... Çoktan hava karanlığını sunmuştu. Bir ara sokağa girdim. Duvarın dibine sindim. Dizlerimi kendime doğru çektim. Kollarımı dizlerime sardım. Caddeye baktım. Yoldan sayamayacağım kadar insan ve araba geçiyordu. Bir araba ağır ağır ara sokağın yanından geçti. Arabadan yükselen şarkıya kulak kesildim “Yalan dünyada, yalandan yüzüme gülen dünyada.” Ne kadar doğru bir sözdü. İnsanların sevgisi de, yalnızlığı da yalandı. Her şey yalandı bu ikiyüzlü dünyada. Çekingen bir çocuk edasıyla başımı gökyüzüne kaldırdım. Gece karanlığını sunmuştu gökyüzüne. Bu gece ayın bile ferisi yoktu. Onu da benim gibi perde-i zulmet kaplamıştı. Usulca seslendim gökyüzüne, “Kimsenin olmadığı, kimsenin gidemediği bir yerde bul beni. Sadece sen bul.”

ÖYKÜ: PAPATYA TACI

Nihan LOKMAN

Eskiden şehir merkezleri köy-şehir hayatını iç içe yaşardı. Kırsal mahalleler parça parça bostan adı verilen sebzeçiliğin yoğun olduğu aynı zamanda büyükbaş hayvanların da beslendiği yerler konumundaydı. Annemin yıllar önce bir çiçek saksısında kökleri görünecek diye toprakla örtülen bir bitki misali anıları da eski albümlerdeki resimler gibi bir kenara itilivermiş, bilmeden, düşünmeden. Annem anlatır o günleri, şimdi bahsettiği yerlerde yüksek binalar görünse de yine de canlandı gözümde anılar. O gün sıradan çocuk günleri gibi bostanın tam karşısından alınan sıcak ekmekle salça ve birazcık peynir, ardından güneşli ve güzel bir günde, etrafta sebze fidanları, ahırdan otlasın da sütü güzelleşsin diye alınıp kırlara salınmış inekler. Öyle ki Kocabaş'ı da unutmuyor annem. O bostanın sadık bekçisi. Radyodan müzik sesi geliyor. Her tarafta alabildiğince uzanan beyaz etekli, sarı saçlı, iri iri papatyalar... Dokuz on çocuğun pikniğe eşlik ettiği o gün papatyadan taçlar yapılıyor. Erkekler damat oluyor, kızlar gelin. Annemin kavalyesi de bostan sahibinin oğlu. Güzel yüzlü, yakışıklı Emir. Yaşlar beş, altı. Bir de çalışıyor mu radyoda gelin damat oyunu. Yüzler gülüyor, neşeler artıyor. Ekmekler iştahla bitiriliyor. Sanki dünyanın en güzel sofrası kurulmuş gibi. Akşam oluyor ama kimse eve gitmeye yeltenmiyor. Anne sesleri duyuluyor yan bahçelerden. Sibel, Gülçin, Emir, Gökür, Zafer, Yasemin... Ve sonradan pikniğe dahil olan mahallenin küçük çocukları. Zor da olsa gidiliyor evlere. Üst baş temizleniyor. Uykular uyuyor.

Yatağın gıcırtılı yaylarına sabaha karşı evlerden birinden gelen çığlık sesleri karışıyor. Kapatıyor kulaklarını, seslemiyor annem etrafı. Kocabaş mı uluyor? İnek sesleri niye çılginca? Karşık evde neler oluyor? Of kafam karıştı. Annem yatağından yaydan çıkan ol misali fırlıyor. Bir de bakıyor ki. Mahallede sabaha karşı herkes ayakta. Deprem bilmemiş annem, görmemiş. Yangın desen yok, duman yok, is yok. Ağıt var karşık evde. Yer evinin küçücük balkonunda kalakalıyor annem. Şaşkın, çaresiz... O sırada komşu anne sesleniyor. "Kızım, gir içeri, yat yatağına." Çıgıllara sabah namazıyla birlikte minareden yükselen ezan sesi karışıyor. Gürkan teyze feryat figan yerlere atıyor kendini. "Emir'im gitti!" Birisi diyor ki: "Allah sevdi de aldı." Diğerleri: "Çok yakışıklıydı, rahmete kavuştu." Annem beni görüyor koşu koşu geliyor yanıma. Emir diyor Emir gitti. Dün o damattı ben gelin. Papatya tacına takılıyor gözlerim salonda. Ne çabuk solmuş. Soruyorum: "Anne Emir de soldu mu?" "Soldu kızım." diyor. "O bir çiçektir ve soldu." Şimdi ne zaman papatyaları görsek başımız aşağı iniyor annemle. Bazen kırlardan topladığımız papatyaları bol su içine koyuyoruz solmasınlar diye. Bostan bahçesindeki havuza düşen Emir azıcık suda küçücük bedeniyle sonsuzluğa yürüdü. Geriye annemin bize anlattığı bu gerçek hayat hikayesi kaldı.

AKADEMİK: FEYNMAN TEKNIĞİ İLE ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK

Medine GÜVEN

Sınavlara az bir zaman kalmışken sizlere Ünlü fizikçi Richard Feynman'ın öğrenme tekniğini anlatmak istiyorum.

Her öğrencinin konu çalışmak için farklı yöntemleri vardır. Yazı yazmak, video izlemek, okumak gibi bu teknikler bazen zaman alıcı olup, kalıcı olmayabiliyor. Fakat Feynman Tekniği ile konular hafızamıza yüzeysel değil farklı bilgilerle bağlantılı alındığı için öğrenilenler kalıcı oluyor. Ayrıca konudaki eksikliklerimizi görmemizi sağladığı için bildiklerimizi geliştirmemizi sağlıyor.

Şimdi gelin Feynman Tekniğini 4 adımda nasıl uygulayacağımıza bakalım.

1-Konuyu belirleyin.

Boş bir kağıda öğrenmek istediğimiz konunun başlığını yazın. Öğrendiklerinizi o kağıda ister paragraf şeklinde, ister tablo şeklinde yazın.

2-Öğretmencilik oynayın.

Sanki karşınızda hiçbir şey bilmeyen 1.sınıf öğrencileri varmış gibi öğrendiklerinizi basitleştirerek anlatın.

3-Eksikleri belirleyin ve tekrar öğrenin.

2.adımı uygularken takıldıklarınız kısımları belirleyin ve tekrar edin. Bu adıma test çözmeyi de ekleyebiliriz. Yanlış çıkan soruların doğrusunu öğrenmek eksiklerinizi kapatacaktır.

"Bence yanlış olabilecek cevaplara sahip olmaktan çok bilmeden yaşamak çok daha ilginç. Yaklaşık cevaplarım, olası inançlarım ve farklı şeyler hakkında farklı belirsizlik derecelerim var. Ama kesinlikle hiçbir şeyden emin değilim ve bilmediğim çok şey var. Neden burada olduğumuzu sormanın bir anlamı olup olmadığı da bunlardan biri. Cevabı bilmek zorunda değilim."

4- Basitleştirin ve örneklendirin.

1. maddede en ince detayına kadar yazdığımız notları önemli kısımları cımbızlayarak yeni bir not çıkarınız. Bu notları çıkarırken bilgileri günlük hayatla bağdaştırarak örneklendirirseniz akılda kalıcı olacaktır. Ayrıca Feynman öğrendiğimiz bilgileri komikleştirmeyi de öneriyor. Çünkü Feynman'a göre duygularımızı katarak öğrendiğimiz bilgi en güç bilgidir.

"Bir kuşun adını dünyanın tüm dillerinde bilebilirsiniz ancak işiniz bittiğinde kuş hakkında kesinlikle hiçbir şey bilmiyor olacaksınız. Sadece farklı yerlerdeki insanları ve kuşa ne dediklerini bileceksiniz. Bir şeyin adını bilmek ve bir şey bilmek arasındaki farkı çok erken öğrendim."

AYIN SANATÇISI: ATTILA İLHAN

Ada PEKŞEN

Ayın sanatçısı 10 Ekim 2005 tarihinde kaybettiğimiz Türk şair, romancı, düşünür, deneme yazarı, gazeteci, senarist ve eleştirmen Attila (Hamdi) İLHAN.

*ne olur kim olduğunu bilsem pia'nın
ellerini bir tutsam ölsem
böyle uzak seslenmese
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
otelleri bomboş bulmasam
içlenip buzlu bir kadeh gibi
buğulanıp buğulanıp durmasam
ne olur sabaha karşı rıhtımda
çocuklar pia'yı görseler*

*bana haber salsalar bilsem
içimi büsbütün yıldızlar basar
bir hançer gibi çıkıp giderdim*

*ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
singapur yolunda demeseler
bana bunu yapmasalar yorgunum
üstelik parasızım pasaportsuzum
ne olur sabaha karşı rıhtımda
seslendiğini duysam pia'nın
sırtında yoksul bir yağmurluk
çocuk gözleri büyük büyük
üşümüş ürpermiş soluk*

*ellerini tutabilsem pia'nın
ölsem eksiksiz ölürdüm*

Attila İlhan'ın sevilen şiirlerinden biri olan Pia'nın hikayesini ve ne anlama geldiğini biliyor muydunuz?

Haydi bunu Attila İlhan'ın kendisinden öğrenelim:

"Mecidiyeköy'deki evde başlanmış, otobüste sürdürülmüş, Taksim'e geldiğimde bitirilmiş bir şiir. Vatan'ın Sanat Yaprağı'nda yayımlandığını düşünüyorum. İnanılmaz yaygınlıkta bir şiirdir. Pia adı sandallara, dolmuşlara, ağır kamyonlara konulmuştur. Radyoda reklam programlarına girmiştir. Şimdi düşünüyorum da, yıllarca sonra, Böyle Bir Sevmek'te tekrar döneceğim. Bir türlü elde edilemeyen hayaldeki sevgili temasının, şiiri bu derece etkili kıldığını daha iyi görüyorum. Başı bereli, yağmurluklu genç kız tipini 'moda' eden de, bu şiir olmuştur ya!"

Attila İlhan'ın PIA dediği, kısaltmalarını her yerde gördüğü "Pakistan International Airlines'ın kısaltmasıdır!"

BAŞKA BİR RÜYA MI YOKSA BİR DEVAM HİKÂYESİ Mİ?: ALİCE HARİKALAR DİYARINDA KİTAP VE FİLM YORUMU

Herkesin küçük yaşlardan beri bildiği, hatta çocuklarda görülen bir sendroma ismini veren Alice Harikalar Diyarında, günümüz dünyasında kitabıyla olduğu kadar filmiyle de tanınıyor. Lewis Carroll'un bu klasikleşmiş eserini kitap ve film olarak inceledim ve farklılıklarını sizin için kaleme aldık.

Meriç BİLEN

Kitap, Alice adındaki küçük bir kızın ablasıyla çimlerde otururken ceketli ve elinde saat taşıyan bir tavşan görmesi ve onun peşinden kuyuya düşüp Harikalar Diyarı'na gelmesiyle başlıyor. Alice bu büyülü dünyaya daha ilk dakikadan alışıyor ve orada başına gelen gerçeküstü olayları heyecanla okuyoruz. Karakterimizin boyunun sürekli bir büyüüp bir küçülmesi ve bu diyardaki halkın Alice'ten korkup kaçması ile birlikte birçok farklı hayvanı hikaye içerisinde görüyoruz. Ceketli ve saatli beyaz tavşan, bebek görümlü domuz, vücudunun belli bölümünü gizleyebilen kedi, Şapkacı ve Mart Tavşanı gibi birçok sıra dışı karakter ile karşılaşılıyor. Herkesi öldürmeye

ant içmiş gibi 'kafasını uçur' emri ile özdeşleşen Kızıl Kraliçe adındaki karakter ve bu kraliçenin Beyaz Kraliçe dedikleri düşes ile kavgaları olayları daha ilginç bir hale sokuyor. Kraliçenin iskambil kağıdından olan şövalyeleri, Kraliçenin kendine has oyunu hayal gücünüzü zirvelere çıkarıyor. Kitapta Harikalar Diyarı diye bahsettiği evrende başına sürekli felaketlerin gelmesi ve kitabın sonunda Kızıl Kraliçe'nin Alice'i idam ettirmesi ile Alice'in rüyadan uyanması ve aslında Alice'in çimlerde uyuyakalmasıyla hikayemiz tamamlanıyor. Hayal gücümüzün en uç noktalara ulaştıran bu kitap, karmaşık ve sıra dışı ortamı ile okuyucuyu kendine bağlıyor.

Kitabından farklı olarak bir nişan ile başlayan filmde Alice'i 20 yaşlarında genç bir kız olarak görmek kitabı okuyanlar için bir şaşkınlık uyandırıyor. Alice'in kitaptaki gibi yine aynı tavşanı görmesi ve onun peşinden gitmesi ama kitaptan farklı olarak kuyuya değil çukura düşmesi belli başlı farklılıklardan biridir. Harikalar Diyarı'na giden Alice'i herkesin tanınması ve Alice'in bir gün geleceğini herkes tarafından konuşulması belirgin farklardan biri diğeri. Şapkacı'nın filmde büyük rol oynaması ama kitabında sadece bir iki sahnesinde yer alması, Şapkacı ile olan çay saatinde Alice'e bir kehanetten bahsetmeleri ve bu kehanette bir ejderhayı Alice'in yeneceğine dair çıkan söylenti, kitapta olmayan ama filme konu olan olaylardan birkaçı.

Filmin sonu kehanetin gerçekleşmesi ve Alice'in ejderhayı yenmesi ile biter ama daha sonra gördüğümüz kesit ile Alice'in küçükken daha önce Harikalar Diyarı'na gitmesi hepsiyle daha önce karşılaşması aslında bize Alice'in bu dünyayı kendi kafasında yarattığının bir işaretidir. Bir diğer olasılık ise Alice'in bu rüyayı yine yine gördüğü şeklindedir. Alice'in ejderhayı yendikten sonra uyanarak nişana döner ve o an aslında gerçek hayatta çevresinde olan insanları Harikalar Diyarı'na uyarladığını görürüz. Yani senaristler kitabı Alice'in daha büyük olduğu ve olayları kitaba göre daha çok hareketlilik içeren haline dönüştürmüşlerdir. Bariz farklılıklar olsa da filmin kendini zevkle izlettirdiği bir gerçek.

SİZDEN GELENLER: CHARA

Aysema POLAT (9-D)

“Annemin kolumdan tutup beni sarmsıyla uyandım. Bağıırıyordu. Komşular annemi sakinleştirmeye çalışıyordu. Hiçbir şey anlamamıştım. Uykulu gözlerle neler olduğunu anlamaya çalışıyordum.”

“Mutlu aileler birbirine benzerler, her mutsuz aileninse kendine özgü bir mutsuzluğu vardır.”

Kardeşim öldüğünden beri annemin bakışları bana gerçekten bunu anlatıyor. İçinde bir yerde benden gerçekten nefret ediyor ki bunu pek dışarı vurmamaya çalışıyor. Pişmanlık duyuyor ve unutmaya çalışıyor. Her şeyi unutamaz elbette.

Kardeşim Chara ve ben aynı anda doğmuşuz. İkizdik. Ama Chara benden çok farklıydı. Tam olarak ismini bilmediğim bir hastalık... Yürüyemiyordu bile. Hatta ilk başlarda kendi kendine nefes bile alamıyordu. Sonradan birkaç ameliyat ile bu düzeldi. Ama yine de tekerlekli sandalye ile bir yerlere gidebiliyor ve çok fazla ilaç içiyordu. Zor şeyler yaşamasına rağmen çok neşeli bir kızdı. Hastalığından dolayı pek dışarı çıkmazdı. Bense normal bir şekilde okuluma gider gelirdim. Okuldan dönünce sade bir akşam yemeği yerdik. Sonra Chara ona bir şeyler okumamı isterdi. Hiç itiraz etmeden bir yığın kitap alır gelirdim. O da seçerdi. Bazen ödevlerime yardım etmek isterdi. Ona konulardan

biraz bahsederdim. Hiçbir şey anlamasa bile anlamış gibi yapardı. Onu mutlu etmek gerçekten çok kolay ve eğlenceliydi. Annemse Chara’dan uzak durmamı isterdi. Ona bir zararım olur diye çok korkardı. Kötü bir niyetle değil de ne olur ne olmaz diye... Beni neredeyse her gün uyarırdı. Tabii ben de pek uslu bir çocuk sayılmazdım. Annemden habersiz Chara’yı gizlice evimizden uzakta bir parka götürürdüm.

Orada oyun oynayan çocukları izlerdik. Onların oyunu bittikten sonra eve dönerdik. Annem bizi neşeli bir şekilde bahçede beklerdi. hemen Chara iyi mi diye bir kontrol eder, sonra da hesap soran gözlerle bana bakardı. Bense sadece yere bakardım. Chara’yı yatağına yatırdıktan sonra bana her zamanki nasihatlerini verip beni ödevlerimin başına oturturdu. Ödevlerimi bitirdikten sonra biraz kitap okuyup yatardım. Annemse bütün gece Chara’nın başında beklerdi.

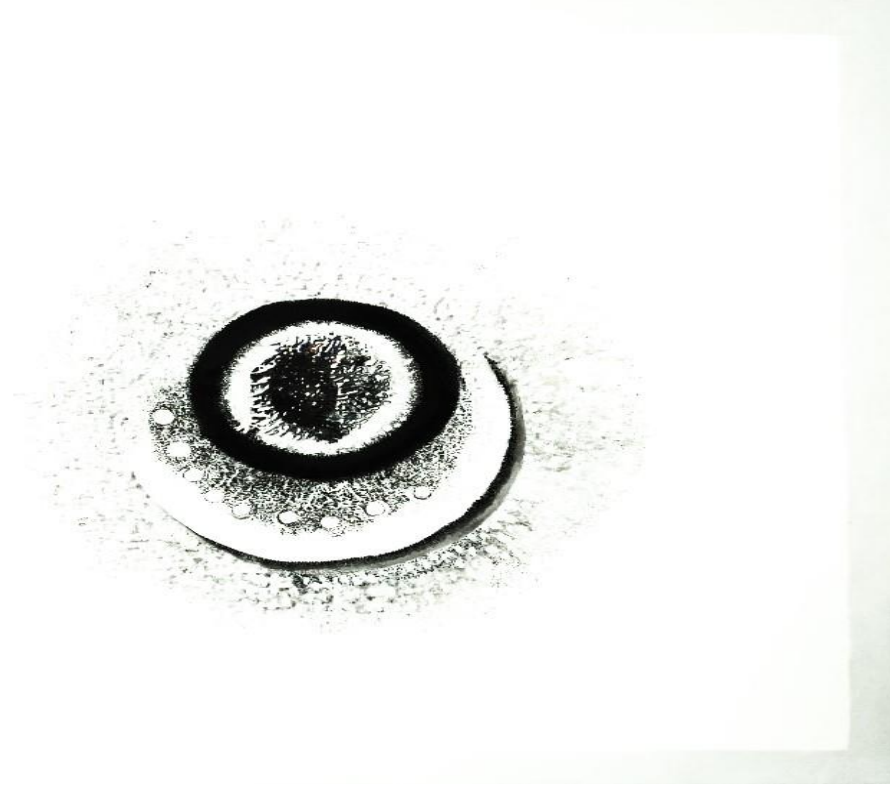
Bir akşam ödevimi yaparken annem beni yanına çağırıldı. Hemen gittim. Çok yorgun olduğu belliydi. Yanına oturdum. Birazdan yatacağını söyledi. Bir şey olursa ya da uykun gelirse beni uyandır, dedi. Ben de bir şey demeden içeri geri gittim. Kitabımı alıp Chara'nın yatağının yanındaki koltuğa oturdum. Chara uyuyordu. Kitapta kaldığım yeri açıp okumaya başladım. Tabii her sayfa sonunda Chara'ya bakıyordum. saat bayağı geç olmuş, yavaş yavaş uykum gelmeye başlamıştı. Anneme bakmaya gittim. Kafamı kapı aralığından içeri uzattım. Annem yatıyordu. Yeniden koltuğuma döndüm. Biraz daha oyalanayım, annem de belki uyanır diye düşündüm ama gözlerim kapanıyordu. Bense haliyle direniyordu. Birkaç defa annemi uyandırayım mı diye düşündüm ama sonradan bir şey olmaz diye geçiştirdim. En sonunda koltukta uyuyakalmışım.

Annemin kolumdan tutup beni sarsmasıyla uyandım. Bağırıyordu. Komşular annemi sakinleştirmeye çalışıyordu. Hiçbir şey anlamamıştım. Uykulu gözlerle neler olduğunu anlamaya çalışıyordum. Annemin bağırsı acılı bir feryada dönüştü. Sağıma soluma baktım. Korkudan ve şaşkınlıktan tek söz edemiyordum. Komşularımızdan biri beni kolumdan tutup dışarı götürdü. Odadan çıkarken annemin "senin yüzünden" diye haykırdığını duydum. Olanı biteni anlattıktan sonra ben de bir köşeye çöküp ağlamaya başladım. Chara benim yüzümden ölmüştü. Günlerce uyuyamadım.

Artık tek başımayım. Ve bu korkunç. Bazen düşünüyorum; acaba bana seslenmeye çalıştı mı ya da yardım etmemi istedi mi? Annemin korktuğu oldu. Benden soğudu. Chara'nın ölümünden birkaç hafta sonra öfkesi biraz olsun dindi. Tabii ikimiz de yavaş yavaş da olsa unutmaya başladık. Geriye sadece acı ve pişmanlık kaldı

BİLİM: KARA DELİKLERDE BİLGİ KAYBOLUR MU?

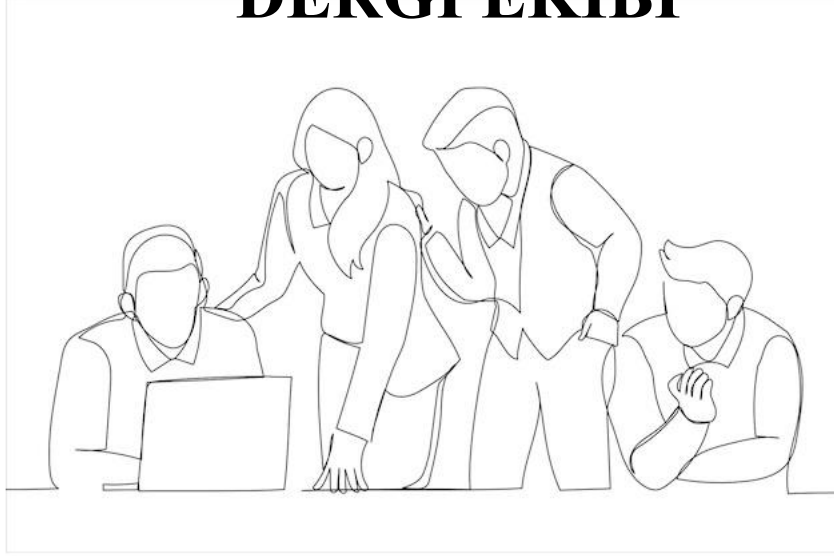
Meriç BİLEN

Kara delikler hakkında tek bilinenler kara deliğin kütlesi, açısal momentumu ve elektrik yüküdür. Dolayısıyla olağanüstü miktarlarda bilgi, kara deliğin içinde dış dünyadan gizlenmiş durumdadır. Eğer kara deliğin içindeki dış dünyadan gizlenmiş bilgi miktarı kara deliğin boyutlarıyla orantılıysa o zaman kara deliğin bir sıcaklığı olmalıdır ve onu yaymalıdır. Oysa bu olanaksızdır çünkü herkesin bildiği gibi hiçbir şey kara deliklerden çıkamaz. Ya da öyle sanılıyordu. Kara deliklerden yayınlanan termal dalga boyları kara deliklerin tıpkı sıcak bir cisim gibi parçacık yarattıklarını ve ışınım yayınladıklarını gösterir. Bu parçacıklar sanal parçacık olarak adlandırılır çünkü gerçek parçacıkların aksine doğrudan gözlemlenemezler. Bir kara deliğin yakınındaki böyle bir sanal parçacık çiftinin içindeki parçacıklardan birinin deliğe düşüp diğerinse dışarıda kaldığı bir durum düşünülürse, bu durumda birbirlerini yok edemezler. Dışarıda kalan parçacık ya da karşı parçacık da daha sonra kara deliğe düşebilir ama belki de sonsuza kadar ondan kaçabilir. Bu durumda sanki kara delikten yayılan bir ışınım gibi görünür. Parçacıklar kara delikten kaçtıkça kara delikte kütle kaybeder ve büzülür. Bu da parçacık yayınlanma hızını artırır. Sonunda kara delik bütün kütesini kaybederek yok olur. Kara delik yok olunca bunlar tekrar beliremezler.

Toplam kütle miktarı, dönme miktarı ve elektrik yükü dışında kara deliğe düşen bütün bilgi kaybolmuştur ama eğer bilgi gerçekten kaybolmuşsa bu durum bilimsel anlayışa ciddi problem oluşturur. Birçok bilim insanı bilginin kaybolamayacağını düşünüyor ama kimse bilginin hangi mekanizmayla korunabildiğini de açıklayamıyor. Stephan Hawking'e göre iki tür durum söz konusu: Birinde, içine parçacıkların düşebileceği bir kara delik var; diğerinde kara delik yok. Mesela dışarıdan bir gözlemcinin kara delik olup olmadığından emin olamamasıyla ilgili. Her zaman bir kara deliğin olmama olasılığı var. Bu olasılık bilgiyi korumak için yeterli ama bilgi alışıldık biçimde geri dönmez. Bu tıpkı ansiklopediyi yakmaya benzer. Ansiklopediyi yaktıktan sonra bütün külleri ve dumanı saklarsanız bilgi yok olmaz ama okuması çok zordur. Eğer ansiklopedideki mürekkebi ve kağıtları oluşturan moleküllerin içlerindeki her bir atomun konumunu ve özelliklerini bilerseniz tekrar eski haline geri getirebilirsiniz.

Kaynak: HAWKING, Stephen, Kara Delikler - Kara Delikler Hakkında Son Bilgiler, Alfa Bilim.

DERGİ EKİBİ

PINAR ÖĞÜT

SORUMLU ÖĞRETMEN

1983 yılında Çanakkale'nin Biga ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Biga'da tamamladıktan sonra Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Öyküleri ve kitap incelemeleri Ayraç ve Mavi Yeşil dergilerinde yayımlandı. "Çekmece" isimli öyküsü Kayseri Belediyesi'nin Emir Kalkan Hikâye Yarışması anısına çıkardığı kitapta yayımlanmaya değer görüldü. İlk romanı Kırılma 2020 yılı şubat ayında İndie Yayınlarından çıktı. 2012 yılından beri teorik olarak yaratıcı yazarlık ve anlatıbilim ile ilgileniyor. Edirne'de öğretmenlik yapan Öğüt, evli ve bir kız çocuğu annesi.

MEDİNE GÜVEN

(Editör/Yazar)

23 Nisan 2006'da Uzunköprü'de doğdu. İlkokulu Ergene İlkokulu'nda, ortaokulu Yunus Emre Ortaokulu'nda okudu. Hâlen Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi'nde okuyor. Küçük yaşlardaki yazar olma hayalini hâlâ korumakla beraber ortaokuldan beri psikoloji, felsefe gibi alanlarda ilerlemek istiyor. Kendini bildi bileli araştırmayı, okumayı ve yazmayı çok seviyor. 9.sınıfta antoloji kitabı çıkaran bir yayına kısa öyküler yazmaya başlayan Medine şimdilerde bir dijital gazete sayfasında yazarlık yapıyor. Ayrıca yaklaşık bir yıldır okulun münazara Takımında yer alıyor. Kendini geliştirirken aynı zamanda insanlara da yararlı olmak istediği için dijital dergi fikrini öne süren Medine; bu projeyi Ada, Zeynep ve Meriç ile birlikte öğretmenlerinin yardımıyla yürütmekte.

ZEYNEP GÜRKAN

(Yazar)

31 Ocak 2006'da Uzunköprü'de doğdu. Uzunköprü Yunus Emre Ortaokulu'nda okudu. Halen Uzunköprü Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi'nde okuyor. Küçük yaşlarından itibaren kitap okumaya ve çeşitli yazılar yazmaya merak saldı. 1. sınıfta okurken Nisan ayında düzenlenen Kitap Okuma Yarışmasında öğrenciler arasında 1. olarak 'Kitap Kurdu' lakabına layık görüldü. 10. sınıftayken edebiyat öğretmeni tarafından verilen yazı ödevinde kaleminin kuvvetli olduğu keşfedildi ve büyük bir hevesle kısa hikâyeler yazmaya devam etti. Yaklaşık 1 yıldır Ada Pekşen, Medine Güven ve Meriç Bilen ile birlikte okullarının münazara takımında yer alıyor. İki büyük hayali var; birincisi, hayalindeki mesleğe sahip olduktan sonra kadın ve çocuk haklarını savunmak. ikincisi ise, yazdığı bir eseri kitaplaştırıp bastırmak.

MERİÇ BİLEN

(Yazar)

1 Aralık 2005 tarihinde soğuk bir kış günü doğan Meriç Bilen, yay burcunun neredeyse tüm özelliklerine sahiptir. Anaokulu ile başlayan eğitim hayatı, ilkokulda disiplinli bir süreçten geçmiştir. Şu an Muzaffer Atasay Anadolu Lisesinde lise 3.sınıf olan Bilen, akademik başarının üzerine düşmüş, kitap okumayla başlayan edebiyat sevgisi gittikçe artmıştır. Zamanla "müzik ruhun gıdasıdır" sözünü hayatının sloganı halinde getirmiş, yaptığı aktivitelerde müziği bolca kullanmıştır. Münazara ile tanışıp hayatına güzel tecrübeler katmıştır.

NİHAN LOKMAN
(Podcast Sorumlusu/Yazar)

23 Mayıs 2006 tarihinde İstanbul'da doğdu. İlkokulu sırasıyla Ergene, Demokrasi ve Karapınar İlkokulu'nda okudu. Öğrenimine Yunus Emre Ortaokulu'nda devam etti. Halen Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi 11.sınıfta öğrenim görmektedir. Edebiyata ve psikolojiye yoğun ilgi duyan Nihan ortaokul ve lisede çeşitli kompozisyon yarışmalarında dereceye girmiştir. Kitap okumayı çok seven, sürekli araştıran şiir ve metin yazarlığına meraklı olan Nihan kısa yazıları ile okulumuzda yayınlanacak olan bir yazın grubunun aktif üyesidir.